

Dr. Marczell Mihály:

MAGYAROK NAGYASSZONYA ünnepe

(okt.8.) (Magna Domina Hungarorum)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

87. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	5
A/ rész: az ünnep tárgyi jellegéből levezetett beszédek	5
a) alcsoport: Az ünnep jellegét általánosan érintő beszédek.....	5
1. beszéd: A nemzetek hivatása	5
2. beszéd: A hivatottak égi irányítása	6
3. beszéd: „Per Mariam – ad Jesum”	6
4. beszéd: A magyar ember lelke és az égi Anya szeretete	7
5. beszéd: A magyar nemzet „Koszorúzottja”	7
6. beszéd: A magyar nemzet jövője	7
7. beszéd: Elődök lélekfénye	8
8. beszéd: A végrendelkező Mester utasítása	8
b) alcsoport: Magyarok a Szent Szűz lábánál.....	11
1. beszéd: A hadak viharai idején	11
2. beszéd: Az elemi csapások idején.....	11
3. beszéd: Az erkölcsi fergetegek viharában is gyámolít	11
4. beszéd: A béke idején.....	11
c) alcsoport: Domina Hungarorum.....	11
1. beszéd: Zászlóink díszje	11
2. beszéd: Pénzeink verete.....	11
3. beszéd: Gyermekünk palástosa	11
4. beszéd: Búcsújáró helyeink kegyöntője	12
d) alcsoport: Mi adja népek dicsőségét?.....	12
1. beszéd: Az egyén és a közösség?.....	12
2. beszéd: Názáret és a „názáreti Szűz”	12
3. beszéd: A nagyálevés titka	12
4. beszéd: Az örök „márványtáblák”	12
5. beszéd: Isten országának fényözönében.....	12
e) alcsoport: A Magyarok Nagyasszonyának áldásai	12
1. beszéd: Szűz Mária népe	12
2. beszéd: A népek országútjának népe.....	13
3. beszéd: Az áldozatok népe	13
4. beszéd: A lelki kultúra népe	13
5. beszéd: A szellemi kultúra népe	13
f) alcsoport: Rövid tételeket összefogó cím: Magna Domina Hungarorum	13
1. beszéd: Mi Magyarország kívánsága?.....	13
2. beszéd: Felelt-e a Szent Szűz?	13
3. beszéd: Hálás volt-e a nemzet?	13
4. beszéd: A Máriás pénzek.....	13
5. beszéd: A Máriás lobogók	13
6. beszéd: Anyáink nyakéke.....	14
7. beszéd: A Mária Kongregáció népe	14
8. beszéd: A jó kongreganista életjegyei	14
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	14
1. (Introitus) beszéd: Népek is Istent kérik!.....	14
2. (Introitus) beszéd: Az esztergomi bazilika kupola szövege.....	14
1. (Oratio) beszéd: Szent István korona ajánlása	15
2. (Oratio) beszéd: „Tu honorificentia populi nostri”	15
1. (Graduale) beszéd: Az asszonyok elseje	15
2. (Graduale) beszéd: Az „asszonyok áldottja”	16
1. (Offertorium) beszéd: „Ave gratia plena”	16
1. (Secreta) beszéd: Az ősök hite – a kallódók hazatérítője	17

1. (Communio) beszéd: Isten jelei	17
2. (Communio) beszéd: A Szent Szűz életértékei	17
1. (Postcommunio) beszéd: Pietas matris – pietas filii.....	17
B/ rész – b/ csoportja: az Evangélium szövegéhez kapcsolódó beszédek	18
Különálló beszédek	18
a) alcsoport: Az Isten követőiről	18
1. beszéd: Az isteni követek	18
2. beszéd: Járnak-e most is isteni követek?	19
3. beszéd: A „rejtett élet” kiemeltje	20
4. beszéd: Az isteni üzenet	20
5. beszéd: A megszentelendő ember	21
6. beszéd: Erős az Isten	21
7. beszéd: A te Fiad?	22
8. beszéd: A te Fiad jövője	22
9. beszéd: És hogyan léssen mindez?	23
10. beszéd: A Szentlélek ereje	23
b) alcsoport: Az Isten mindenhatóságáról	24
1. beszéd: Mi a nagy világ törvényeinek alapja?	24
2. beszéd: A föld embere?	24
3. beszéd: Az örök célokra segítő isteni Szeretet	25
4. beszéd: Az emberré lett isteni Személy	25
5. beszéd: Az emberek életében jelentkező Isten	25
c) alcsoport: Az isteni kiválasztásról	26
1. beszéd: Az Úr örök tervei	26
2. beszéd: Az Úr örök előrerendelései	26
3. beszéd: Az Úr terveinek megvalósulása	26
d) alcsoport: „Az üdvösség történetének állomásairól”	26
1. beszéd: Az első állomás: a Szeretet örök terve	26
2. beszéd: A második állomás: a Szeplőtelen alakjának rajzolása	26
3. beszéd: A harmadik állomás: az Isten tervének fogantatása	26
Beszédláncok	27
I. beszédlánc címe: Az üdvösség isteni terve	27
1. beszéd: Messiás jön	27
2. beszéd: „Asszonyon” át köszönt be	27
3. beszéd: A Messiás – szenvedő Megváltó	27
4. beszéd: A Messiás – győzelmes Király	27
II. beszédlánc címe: Az isteni ígélet teljesülésének első jele	27
1. beszéd: Angyal jön	27
2. beszéd: Isteni üzenetet hoz	27
3. beszéd: Isteni csodát hirdet	27
4. beszéd: A megtestesülés örömét hozza	28
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez kapcsolt beszédek	28
Különálló beszédek	28
1. beszéd: A szívkeresők	28
2. beszéd: A felfelé néző szemek	29
3. beszéd: A kegyeletes nemzet	29
Beszédláncok	30
I. beszédlánc címe: Az Istenanya lélek hasonlata	30
1. beszéd: A gerezedet termő szőlőtőke	30
2. beszéd: Az illatozóan pompázó virág	30
3. beszéd: Az erények élvezetes gyümölcse	30
4. beszéd: A magasságok libanoni cédrusa	30
II. beszédlánc címe: „Transite ad me omnes”	30
1. beszéd: In persona	31
2. beszéd: In familia	31

3. beszéd: In communitate.....	31
4. beszéd: In tota familia Dei.....	31
III. beszédlánc címe: „Spiritus enim meus super mel et favum”.....	31
1. beszéd: Az „Édesanya” szeretetét veszitek.....	31
2. beszéd: Az Istenfia Anyjának kérő szavát halljátok.....	31
3. beszéd: Az isteni Gyermek kegyelmét nyertek.....	31
4. beszéd: Az isteni Gyermek szeretetét bírjátok.....	32
IV. beszédlánc címe: A kimeríthetetlen forrás.....	32
1. beszéd: „Qui edunt...bibunt...esurient...”.....	32
2. beszéd: „Qui audit me – non confundetur...”.....	32
3. beszéd: „Qui operantur in me – non peccabunt...”.....	32
4. beszéd: „Qui elucidant me – vitam aeternam habebunt”.....	32
Beszéd sorozatból fűzött láncolat címe: Vitis fructiferans.....	32

Előszó

„Magyarok Nagyasszonya” olyan szépen csengő címzés, amellyel a magyar nép hódolatos szeretetét alkarja kifejezni a „Boldogságos Szent Szűz” előtt. – Bár ez az ünnep **hétköznapra** esik, mégis igen sok szónok – nem ok nélkül! – igenis helyénvalónak tartja, hogy a következő vasárnapon erről a tárgyról, „ünnepről” tartson szentbeszédet. Éppen azért kiemelünk néhány gondolatot, hogy ezekre felhívjuk a szónokok figyelmét. De itt is figyelmeztetünk arra, hogy az „írott liturgia” szövegei a Szent Szűz ünnepének szövegeivel egyezik. Fontos legyen tehát, hogy az egyező szövegekből próbáljuk **ki-csendíteni** a mai ünnep alap gondolatát. – Beosztásunk – bár szűkebbre fogva – itt is a megszokott: **A/ alatt** az „**ünnep jellegét**” érintő tételeket fejtegetjük. **B/ alatt** pedig az „**írott liturgia**” szövegeiből, illetve tárgyi tartalmából alkotunk beszédvázlatokat. Mégpedig – **a/ alatt** a „**kis liturgia**”, – **b/ alatt** a napi szent **Evangelium** és – **c/ alatt** a napi **Szentlecke** szövege lesz a magyarázat tárgya. – Ahol alkalom kínálkozik, ott beszédlánc tervezeteket is adunk. – Lássuk ezeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep tárgyi jellegéből levezetett beszédek

Az egész csoport olyan beszédeket foglal magában, amelyek vagy szoros, vagy lazább kapcsolatot mutatnak az ünnepre vonatkoztatva. Természetes, hogy ez az ünnep nagyon alkalmas olyan beszédek mondására is, amelyek a „Nagyboldogasszony”, vagy „Szent István Király” **ünnepén (aug. 15., illetve aug. 20.)** is elhangozhatnak. – Nagyon szép **történelmi** beszédek is mondhatók az **ország-felajánlás** és **nemzet-segítés** történelmi eseményeivel kapcsolatban. – A mi gondolataink is ilyen területeken mozognak, de néhány **általános** tételt is érintenek. – Lássuk most a tételeket fejtegető beszédek alcsoportjait egyenként.

a) alcsoport: Az ünnep jellegét általánosan érintő beszédek

1. beszéd: A nemzetek hivatása

(A nemzetek Isten tervében)

Bev.: A személyes Isten hitének tartalmi részéhez tartozik, hogy **minden valóság** Isten nagy terve szerint alakul... Nagyvilág, emberélet egyaránt... De ha ez igaz, akkor nem kell-e további kérdéssel kérdeznünk: vajon a rész mellett Isten terve-e a közösségi **egész** élete?...

1. Nemzetek léte is az Isten terve. Ez a terv – **társaslény** fogalmára épül. Az „emberszemély” a világ értékeinek értéke, de azután a „személyek születése” és a „személyek együttese” oly közösségi köteléket termel, amely sok-sok szállal egybefűzi a különálló egyedeket. Fajok, törzsek nemzetek és népek alakulnak egybe és indulnak közös életútra.

a) Az Istentől induló ember a tovafejlődésben – az emberi élettörvények szerint – a következőknek atyja. Törzs és faj erőit viszi tovább, hogy a „**vérközösség**” alapján alkosson egységet.

b) Ámde a testi és anyagi élet-kapcsolat mellett a közös életsors, a kultúra, a történelmi fejlődés és vallás szintén bélyeget nyom az emberek lelkére. Ezt a kapcsolatot „**lélekközösségnek**” mondjuk, amelynek igazi hivatása a lelki egységeknek és egybehangelődésnek megteremtése. – Mindez azután úgy értelmezendő, ahogyan indított a Teremtő. Testvérek vagyunk a földön. Egy a „nagyházánk” és egy az „örök hazánk”. Közös az utunk, közös az életterünk és szerető kapocsban egy az örök jövőnk.

2. Ilyen formán a nemzetek élete – Isten terve szerint indul. De az is megállapítható: **a nemzetek élete is Isten irányította életforma.**

Az bizonyos, hogy tökéletesedő vonalat követ az élet. Úgy is fogalmazhatnám: bontakozó életcélra tör az élet. Egyedek és közösségek előretörő úton haladnak.

a) A nemzetek élete – az emberiség **egyetemének szolgálata.** Nemcsak faji kiválóságok hordozója minden, hanem ezeknek az értékesítése és a másik nemzet világában való értékesítése az Isten adta nemzeti feladatok egyike. Az „összefogott egység” az „összefogandók számára” igazi érték. – A „szétoldott egyedek” ereje nagyobb lesz a „társadalmi keretek” közössége folytán.

b) De azt is meg lehet állapítani, hogy a „közös fejlődés” az „**egyéni fejlődés**” ütemét is erősíti. A

magasabb kultúrájú nemzetekben az egyéni élet is magasabb rendű. Több benne a magasabbra törés, a vertikális látás, a szeretetet sugárzás és az életemelési törtetés. Kialakuló életérték: minden egyes mindenkiért, és mindenki minden egyesért. – Így lesz az emberi élet olyan „közös–nevezőre–hozás”, amelyben **Isten az Atyánk**, és mi – az élet nagy családjában – **testvérek vagyunk...**

Bef.: Végezetül azt kérdezem: és mi volt és maradt a magyar nemzet hivatása? Talán idézhetnők a millenniumi primási beszéd szavát: „Kard szerezte meg a hazát, és kereszt tartja fenn” (Vaszary K.). – Hont alapított Árpád vezér, és otthont alapított meg Szt. István király. Így azután az „új ország” azt a hivatást kapta: légy szolgája annak a szellemibb világnak, amely testi és lelki erejét az égi Atyától vette, és azután értékesítését a népek és nemzetek javára fordítsa a „Magyarok Nagyasszonyának” segítségével a magyarok küszködő, de végül is bontakozó népe! – Ha pedig azt kérdeznéd: mi ebben a Szent Szűz szerepe, akkor az volna a helyes felelet: **tiszta, erős nemzedékké nevelni a magyar ifjúságot**, hogy ez a nemzedék legyen a „kardjára is olvasót kötő” (Hunyadi János) és így is az életszolgálatban vitézkedő áldozatosak győzelmi csapata! – De ez a csapat nem a harctereknek, hanem a szellemi harc mesgyéjének” élcsapata! – Ebben a szellemi csatában áldott segítők a Patrona Regni Hungariae, a **Magyarok Nagyasszonya**.

2. beszéd: A hivatottak égi irányítása

(Dogmatikus beszéd: Isten – a teremtettet célra segítő)

Bev.: Az elhivatottságot kihámozni és felvázolni – emberi hivatás. De meg tudja-e tenni ezt az egész nemzet?

1. Isten követői fényt és irányt adnak.

Kik ezek?

- A nemzet nagyjai. Lehetnek írók, művészek, fejedelmek...
- A nemzet tagjai nyomdokain haladnak. Ilyen „alattvalók” a szabad élet önkéntesei és áldozatosai.

2. Isten kegyelmei pedig erőt és lendületet biztosítanak.

De elég-e az ember? – Mindig arra gondoljunk: az ember felfogó, nekilendülő és Isten terveinek **élő eszköz**–szolgálója. – És az Isten?

- Az adott cél elérésére – erőt közöl. Ez tárgyi segítség. Jól jegyezd meg: „Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5).
- Az emberi lélekben lendületet lobbant. Ez már **alanyi** is létszen. „Úgy beszéljétek s úgy cselekedjétek, mint akik a szabadság törvényének felelősek” (Jak. 2,12).

Bef.: Nemzetek is keressék hivatásukat. És megtalálva rendeltetésüket – isteni erővel erősödve – szorgalmazzák életcéljukat!

3. beszéd: „Per Mariam – ad Jesum”

(Dogmatikus beszéd: Jézushoz vezető utunk)

Bev.: Az Úr parancsolata így foglalja egységes tételbe életünk irányát: „Jöjjetek hozzám mindnyájan...” (Mt 11,28). – De hogyan találunk most az égi Mesterre?

1. Hívó kegyelmének indításaival.

Az Istenhez kegyelem vezet.

- Jézus tanítja: „Senki sem tud hozzám jönni, ha az Atya, aki küldött engem, nem vonzza” (Jn 6,44).
- Élet igazolja. Isteni hívás – az apostoli; isteni indítás – a megtérés (Huysmans megtérése és a „Notre Dame”-i gregorián ének...).

2. Édesanyja kézen vezetésével...

Az édesanyák lelke – a fiúk előtt a legerősebb indító hatalom. Az ő szava – döntő a fiú előtt...

- A kánai menyegző is ezt mutatja. „Anyja akkor figyelmeztette a szolgákat: „Tegyétek, amit mond” (Jn 2,5) és: „... Jézus megparancsolta...: „Most merítsetek, és vigyétek a násznagynak...” (Jn 2,7 és 8).

b) Az egyes ember élete ezt bizonyítja. Fiává fogadott – a Kereszt tövében: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!”... (Jn 19,26).

c) A magyar nemzet élete is ezt igazolja. „Oly sok vizzály után él nemzet e hazán!”...
Bef.: **Belső kegyelem** az indító, de a **kézenfogó szeretet** is Jézushoz vezető.

4. beszéd: A magyar ember lelke és az égi Anya szeretete

(Erkölcsei beszéd: A magyar ember lélektörténete)

Bev.: Igen gyakran mondunk szépeket a magyar emberről, mert jól esik hallani, hogy nagyra hivatott bennünket az Isten. – De ha a magyar ember lelkének **legbelsőbb** irányait keresnők, akkor két vonalon lehetne megtalálni annak kirobbanását. – Mik ezek?

1. Az első: **szerelmese a földnek**. Ebben rejtőzik:

- a) Az erős tapadás – a földbirtokához.
- b) Az erős lendület – a megmunkáláshoz.

2. A második: **igényese az égnek**.

- a) A földet is az Istentől vette. Ezért mond hálaimeit – az anyagi javakért (aratási hálaadás stb.).
- b) A lelkét is az Úrtól kapta. Ezért éli Istennek tetszően életét. A magyar család **tiszta** életre törő.
- c) Az életét végül is az Úrral akarja élni. Ezért keresi – az egek világát. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

Bef.: És **gyakorlatban** mit jelent ez? Nézd csak – a **földön dolgozó** és **égiek felé törő** magyar embert! A Szűz Anya is élő eszköz – az örök tájak felé...

5. beszéd: A magyar nemzet „Koszorúzottja”

(Dicsőítő beszéd: Királynőnk a Szent Szűz)

Bev.: A magyar élet hajnalhasadásán a „szent korona” volt a hatalom jelképe. Akinek fejét ékítette, az a nemzet életének irányítója volt. – És az „első szent király” után?...

1. **Égi Anyánknak kínálta Szt. István.**

Szt. Imre tragikus halála folytán – nincs örököse a szent koronának.

- a) Rokonok harca fenyeget...
- b) Égi Anyánk védelme szükséges.

2. **Hogy égi Királynőnk hordozza a koronát.** Kissé misztikusnak látszik ez a gondolat, mert **messze** helyezi és keresi a

Védelmet... Pedig valósága biztató.

a) Az ég ugyanis **érintkezik** a földdel. Sójaj a föld hangja: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” /Iz. 45,8/. És áldása az ég harmatja. Ezért mondja a pátriárka: „Adjon néked az Isten az ég harmatjából s a föld kövérségéből bőséget a gabonából s borból” (1Móz. 27,28).

b) És így az **érintkezés** – védelmezi a földet. Persze, a föld emberére kell gondolni. Szűz Anyánk is **lélekközelségben** él velünk! – Ebből azután az következik, hogy **anyai** és **királynői** az ő segítségével.

Bef.: Az „élethajnalhasadása” után borús és nehéz napok jöttek... És – nézzünk csak a „koronázó városra”, Fehérvárra és a budai koronázási templomra – még mindig él a magyar!

6. beszéd: A magyar nemzet jövője

(Erkölcsei beszéd: Jövők)

Bev.: A jövő Isten lelkében lakozik és sűrű fátyollal fedett emberi szemek előtt. – De elemezhető-e a **múltból** a **jövő** egy-egy kontúrja?

1. **A magyar élet – szenvedő Golgota járás.**

Ne félj! A szenvedés nem riasztó és zordonan előre vetített való...

- a) A szenvedés – megváltó erő. Ezt mutatta – Krisztus. Ezt mutatta – a magyar múlt.
- b) A magyar szenvedés – népeket megváltó áldozat. Ez a közvetlen **jövők**. A múlt története – a jövő sorsunk előfutama és előrevetített kontúrja.

2. **De végső jutalma – az égi korona birtoklása.**

De miért áll elénk ez a remény?

- a) Minden szenvedés egyensúlyt kíván...
- b) Az áldozatos „töviskoszorú” – égi koronát igényel. Jól mondja Szt. Pál: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet

azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

Bef.: És ennek a „**jövőnek**” ki a biztosítója? Mindenekfelett – az égi Atya, Akinek Egyszülöttjét kéri értünk az egek és a magyar nemzet **Királynője**.

7. beszéd: Elődök lélekfenye

(Erkölcsi beszéd: A múlt és jövő)

Bev.: „Patrona Hungariae – ora pro nobis!” – Magyarország Védőasszonya, könyörögj érettünk! Ezt a kis fohászt iktatta be a Szentatya a magyar nemzet többségének kívánságára a lorettói litániában, és ennek a Védő-asszonynak ünnepét üli ma a magyar katolikus világ. Mi, akik szintén részt kérünk a kedves ünnepből, örömmel hódolunk ma a Szent Szűz előtt, hisz benne nemzetünk égi gyámolítóját, segítő Nagyasszonyát ünnepeljük. – De mi a mi ünnepünk belső tartalma?

1. Gyámolítót keres a gyenge magyar.

Ez volt az elődök élő oktatása.

a) A parányi fácskát karóhoz kötik, a gyenge fialat alátámasztják, a magával tehetetlen kisgyermeket szülői gondozás alá helyezik. – Az ingadozó ifjú mellé nevelőket állítunk, a gyenge nemzetek erősebbre támaszkodnak, hogy fennmaradásukat biztosítsák.

b) A magyar nemzet is a gyengék közé tartozott. Alig helyezkedett el a nála sokkal műveltebb nemzetek között, máris veszélyek környékeztek. A külső ellenséghez belviszály is járult. Saját erejében gyengének bizonyult. Segítséget, gyámolítást keres. De mint a gyenge, ő is az erőshöz menekszik.

c) De ezután ahhoz az erőshöz, akinek szeretetében bízunk, akinek segítsége győzelemre visz. – A kisgyermek az anyai karba siet, ott vár gyámolítást, segítséget. Bízva siet oda, mert ott biztosan meghallgatásra talál. A magyar nemzet is gyámolítót keresett. – A nemzet lelke a magasba tekintett, nem elégedett meg olyan hatalmassággal, amelynek erejét fegyver törli össze. Hite azt súgta neki: van természetfeletti erő is és így felemelkedve a mindennapi gondolkodáson, a **Szent Szűzhöz fordul** és anyai szeretetére támaszkodva, az ő közbenjárásában bizakodva vár segítséget. „Emlékezzél meg, kegyes Szűz Mária, hogy sohasem lehetett hallani, hogy te valakit magára hagytál, aki oltalmadat kérte...” (Eszterházy nádor imája).

2. Gyámolítót keressen a mai magyar is!

Ez legyen az elődök lelkületének – jövőt szolgáló oktatása.

a) Amit az elődök megéreztek, azt az utódok fenntartani kötelesek! A megalapozott nemzeti életet fejleszteni, ennek erőit minden téren nyilvánítani, kultúrában, erkölcsben, eszményi gondolkodásban érvényre juttatni, ez már az utódok hivatása.

b) A modern kor kultúrküzdeme minden percet leköt. **Ebbe a küzdelemben** kell belevinni az ősök lelkületét. Bele kell vinnünk egyrészt mert érezzük gyengeségünket, másrészt mert nekünk sem szabad elfeledni, hogy felettünk áll a gondviselő Isten keze. Gyengék vagyunk. Gyengék a kultúra nyújtotta helyzetek átélésében, gyengék a haladás hozta új helyzet megértésében, gyengék a technikai kultúra teremtette szociális helyzet megértésében, gyengék a nyomorúságok ellen való küzdelemben, gyengék az erkölcsi tevékenységben, gyengék az eszményi elgondolásban. Mindezek hiányok, gyarlóságok, de olyanok, melyeknek eltávolítása a jövő munkája.

c) Ez a gyengeségérzet keltse fel bennünk a vágyat a segítség után. Az inklinációt, amely a **természetfölötti felé** lendít és azt sugallja: a segítő fölötted van! – Aki beleültette a természetbe a fejlődés ösztönét, aki mintegy teremti az új helyzeteket, az segítőleg áll mindenekfelett és rávisz azok helyes átélésére. Ebben a gondolkodásban benne van az ősök hite, benne van az ősök természetfeletti bizalma a természetfeletti erőben.

Bef.: Ezt a Gondviselésbe vetett hitet, a Szent Szűzben való bizalmat szent örökségként kell átvennünk elődeinktől. Ez nem gyávaság, nem fatalizmus, hanem egész lényünket átható hit, amely Istentől segítséget remél. Ezt remélte az ősmagyar gyengesége tudatában, ezt mondjuk mi is a kultúrunk munkában hozzá, az Erőshöz fordulva: „Magyarország Nagyasszonya, könyörögj érettünk!”

8. beszéd: A végrendelkező Mester utasítása

Bev.: A mai szentbeszédben azt szeretném, hogy nyomozzuk ki mi, vajon végrendelkezett és hagyott-e nekünk is valami ajándékot a mi Urunk Jézus Krisztus? Ha azután megtaláljuk, akkor legyünk

olyan boldogok, mint Róma népe volt akkor, amikor Cézár végrendeletét bontották ki és megtalálták azt, hogy minden római polgár pénzadományt s az egész nép a Cézár összes vagyonát örökölte. – Ismét kérdezem: mi a Krisztus végrendelete, amelyben nekem hagyott valamit a Mester? – Most nem írást bontok fel, melyet kézzel jegyeztek, hanem olyan Írást olvasok, amelyet a Szentírás szavaival a Szentlélek sugallatával írtak.

1. A vigasztaló tartalom ez: számotokra is hagyott Krisztus végrendeletet: nektek hagyta Önmagát és édesanyátokul a Szűz Anyát, az Ő Édesanyját.

Ha a végrendelet első tartalmi részét nézem, akkor arra gondolok, drága testvéreim, amiről ugyancsak az Evangéliumban többször olvasok, hogy a Mester olyan időről beszél, amelyben itthagyt bennünket és nagy szomorúság fogja betölteni lelketeket: „Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem. De senki közületek nem kérde tőlem: Hová mégy? hanem mivel ezeket mondtam, szomorúság tölti el szívetekeket” (Jn 16,6). De „Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem, (mert az Atyához megyek)” (Jn 16,6).

a) Tudja a távozást, tehát valami más módon végrendeleti adományt csinál számotokra. Mondja is az utolsó vacsorán: „Vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát, mielőtt szenvedek” (Lk 22,15). És ennek az utolsó vacsorának végrendeletkezése a következő módon jegyeztetik pontos magyarázat után be az Írásba: „Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre.” Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek ontok” (Lk 22,19-20). – Krisztus itthagya Önmagát lélektartalmában és azt mondja a tanítványoknak: „Még sok mondanivalóm volna, nem vagytok azonban elég erősek hozzá. De amikor eljön, ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra. Nem magától fog szólni, hanem azt mondja majd, amit hall, és a jövődőt fogja hirdetni nektek” (Jn 16,12-13). – A végrendeletnek Önmagát adó gondolatában az az első, hogy amit Ő Isten-Atyjától, egeből hozott és amit földi életében hirdetett, mindnyájatoknak örök szent hagyatékkul hagyja, hogy ezek életet indító magvetések legyenek.

b) Aztán tovább megy és a végrendeletének ezt a tartalmi részét így akarja megvalósítani: „Menjétek tehát, tegyétek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19-20). – Péternek pedig ezt mondja: „Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz” (Mt 16,19). – Majd az apostol együttesnek mondja ezt: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,23). – Annak a nagy egységnek, amelyet az apostolain keresztül saját élő testének hirdet, az Egyháznak pedig ezt mondja: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16). – És ennek az Egyháznak Feje marad mindörökké: „Mindent lába alá vetett és az egész Egyház fejévé tette őt: ez az ő teste és teljessége, aki mindent mindenben betölt” (Ef. 1,22). A végrendelet tartalmilag annyit jelent, hallgass az Egyházra, ha Isten igéjét akarod venni. Amit hirdet neked, Istentől vette, és aszerint rendezd életed minden mozzanatát.

c) És a végrendelet első nagy gondolatcsoportjának a harmadika ugyancsak a mai Evangéliumban található, és végeredményképpen annyit jelent: nemcsak úgy akarok veletek maradni, hogy Istentől hozott ígéim csengjenek lelketekben, nemcsak Egyházaomon keresztül akarok nálatok maradni, hanem személyes lételemet hozom és veletek maradok mindvégig. – Ha kérdezne valaki, hogyan konkretizálta ezt a veletek maradást, gondoljatok az Írásnak e szavaira, melyek a Mestert közvetítik: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,51). Személyes jelenlétét emberileg látható formában kínálja éltetek erejét adó eledelével. Mintha azt mondanám: Krisztus eltávozott a csodás kenyérszaporítás után a királlyá emelés előtt, Krisztus eltávozott a Golgota után minden emberközösség közül, de veletek maradt **lélekkincseink teljességében, az isteni igék, az Egyház fejei által mint tanító és látható jel formájában** mint élő, éltető Szent Kenyér. Ez a végrendelet első tétele.

2. A végrendeletnek második tétele is van, amely magán a szenvedő Istenfia ajkán cseng, a „keresztthalálágyán”, a halál kopogtatása idején: nektek hagyom segítőtül Édesanyámat. Ő Magát adta mint ételeket és kínálja a Szent Szület mint Édesanyádat.

Drága testvérek! Kit édesanyjai magaslatra emelt az Isten, az jól tudja, hogy mennyi áldozatot hoz azokért, akiket gyermekeinek nevez. Aki imádja az isteni Gyermekeket, kit az Édesanya a földre hozott, az mindig hódoló kézcsokkal járul az Édesanyához. Nekem igen komoly vezérférfiú mondta, aki a

protestáns testvér egyháznak vezető embere volt: „én imádom Jézus Krisztust és örök hódoló kézcsókkal tisztellem az Édesanyját”. Bölcs beszéd! Népiesen is igaz, mert akár látogatóba megy ismerőséhez és a szobában annak a drága léleknek jó anyját látja, az semmi esetre sem fordít háttal, hanem hozzásiet és kezét csókol neki. De az is igaz, hogy az embernek nincs nagyobb és szentebb valakije, mint az édesanyja. És ha valaki igen nagyot akar valakinek adni, annál nagyobbat nem adhat, mint azt: az én anyám legyen a te anyád. És halljátok csak a végrendelező Krisztust: „Nézd, a te anyád!” (Jn 19,27). – És tovább mondom a gondolatot: és miben jelentkezik ennek az Isten áldotta Mesternek hangja, belső értéke és tartalma?

a) Ha földi anyákat adott az Isten, az mindig védelmet nyújtott. Ha a Szűz Anyát Jézus ilyenek hagyta, akkor igaz lesz, hogy a vezető életem útján az Úr Jézus Szent Édesanyja. Csak egyre figyelmeztet mindenkit: ennek az Édesanyának Simeon próféta jövendölést mond és szomorúságot hirdet. És ennek az Édesanyának követése követendő az egyiptomi menekülés útján, aztán Galilea poros útján és végül a Golgota és a sírba kísérés nehéz ösvényein. Ha valakit az Isten megsegít abban, hogy a szent helyekre is eljut, rá fog döbbsenni arra, hogy Jeruzsálemből két út vezet az ország felé, az egyik északnak, a másik délnek. Az egyik út, amelyik északra vezet, kényelmes és szép út, míg a délre vezető köves, zezugos és hepehupás. A Hebron felé vezető út rózsaliget és a „Holt tengerbe” torkollik. A zezugos köves út azonban a feltámadás szent kápolnájába nyílik. Az egyik út az élők világának pusztulását hirdeti, de a másik a feltámadását. Ennek az Édesanyának az útja dél felé vezetett, tehát ne felejtsetd: akkor vagy kézenvezetettje a Szent Szűznek, ha **küszködő életedben kemény, harcosszenvedést is vállalni tudó embere vagy az Istennek.**

b) A másik alpontja a másik végrendeleti adománynak annyit jelent, hogy ez a Krisztus, aki Édesanyját Édesanyánknak kínálta, bizonyára azért tette, hogy aki az ő életében mindenét Fiának adta, az az örök dicsőségében is minden segítséget embergyermekének kínáljon. Az ember tehát úgy tudjon haladni a Szentséges Szűzanya nyomdokain, hogy még az ingadozások esetén is bizalommal menjen ahhoz az Édesanyához, aki mindent a földön – a terített asztaltól lelked áldozatáig –, készségesen kínál, mert így szól a fohásom: „Fiad értem életét adta, nézz rám és légy kegyes és Krisztus szeretetének rám sugárzó jóságából könyörögj és adományozz is.” – Itt olyan helyen vagyunk, ahol kegytemplom közelségét érezzük; mi katolikusok szentül hisszük, hogy több kegyhelyen érezhető volt a Szent Szűz segítése. Hiszük és tudjuk, hogy minket is megsegített sokszor a Szent Szűz. Legyen ez továbbra is egyetemes hitünk, hogy biztosan az anyai szeretetre számíthatunk: a halódó Mester végrendelezésének szent következménye. – A földön maradó Istenanya kötelességszerűen részesül az isteni Fiú adta szent feladatban. Nagyobb legyen a hited, mert nagy az isteni Fiútól az Édesanyára bízott kemény és erőteljes szeretetszolgálat.

Bef.: A végrendeletnek ezt a két pontját így részletekre bontottuk, befejezésül egy kérdés maradt. Kérdés, ha a végrendelező Önmagát hagyta és mindnyájunknak Édesanyját adta, miért nem követjük a végrendelet dotáltjai a végrendelező szent szavait? Egyik híres íróra kell hivatkoznom, aki egy alkalommal megkérdezte pap barátjától: „mit tartasz te az élet útjáról?” A felelet így szólt: „azért nem találják meg és követik az emberek a végrendelező szavát, mert nem tudnak hinni, hogy az Isten előtti koronáztatás töviskoszorú, az égbevitettetést pedig a Mater Dolorosa szenvedése jelzi.” „Aki e kétben hinni tud, az rá fog találni a végrendelező Krisztus Személyére és a végrendeletben nekem hagyott Édesanyának drága kezére.” Messziről kell megkongatni hívó szavait... Küzdelem az ember élete Isten tervében, nem napsugárban fürdő emberi nép jelenik meg, hanem harcoss, kemény lelkeletben önmagát fejlesztő ember. Jób szerint: „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1); vagyis neked magadnak magadból kell olyan valakit alakítani, aki méltó a babérért való harcoss elnevezésére. De ez is úgy cseng, hogy a lelket dolgozd ki és szakadj el a túlzóan mélyen gyökeret földbe eresztő és csak abból élni akaró embertől! Nyiss területet az „ad astra” törekedésnek, vagyis a magaslatokra törő léleknek. – Ha ezeket a szavakat a lelkünkbe vessük, ide zsong mindnyájunk lelkébe Sík S. gondolata: ha így keresed Krisztust, rá fogsz döbbsenni, hogy „kézen vezet a Mester”. – Szt. Pál szerint pedig úgy fogsz élni a végrendelező Krisztus erejéből, a végrendelet folytán Anyáddá váló Szűz segítségével, hogy: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20). – És ha mindennek eredményét várod, akkor Szt. Pállal fejezem be az elhangzott néhány gondolatot, mégpedig azzal az isteni igével, amely így hangzik: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája...” (2Tim. 4,7-8).

*

b) *alcsoport: Magyarok a Szent Szűz lábánál...*

A következő beszédvázlatok ebből a nagyobb és részletesebb gondolatkörből vezetendők le.

1. beszéd: A hadak viharai idején

Bev.: Népek történetét harcok és küzdelmek jellemzik. Milyen erők segítettek bennünket?

1. **A „Nagyasszony” a magyar ereje.**
 2. **Magyar nép a „Nagyasszony védettje”.**
- Bef.: Ezért hálás a magyar nép!

2. beszéd: Az elemi csapások idején

Bev.: Mit tár elénk a történelem?

1. **Tatár – török pusztítások zivatarában támogat.**
 2. **Áldozatos engesztelők könyörgésére felfigyel.**
- Bef.: Mit mutat a mi kis életünk?...

3. beszéd: Az erkölcsi fergetegek viharában is gyámolít

Bev.: Az emberi életet **szellemi** viharok is tépik...

1. **Szellemi viharok pusztítanak.**
 2. **De teljes erkölcsi romok nem halmozódnak.**
- Bef.: Mindig volt feltámadás (Muhi, Várna, Mohács...!)

4. beszéd: A béke idején

Bev.: Hogyan mutatja hódolatát a nemzet?

1. **Templomokkal építi országát.**
 2. **Tiszta lelkek csoportjaival díszíti szentélyét.**
- Bef.: Hogyan éli „Máriás életét” a magyar?...

*

c) *alcsoport: Domina Hungarorum*

1. beszéd: Zászlóink díszje

Bev.: A magyar zászlók leírása...

1. **A zászló – vezető jelkép.**
2. **A „Máriás lobogó” – Istenhez juttató csodakép.**

2. beszéd: Pénzeink verete

Bev.: „Máriás” – a pénzünk...

1. **Az arany – a földi értékmérő.**
 2. **Az Istenanya arca – örök életre intő.**
- Bef.: Hogy égi legyen – az életértékünk...

3. beszéd: Gyermkeink palástosa

Bev.: Anyai palást a gyerek védelme.

1. **Hozzá menekülnek kísértések idején.**

2. Tőle kérnek erőt – a tisztaság harcmezején.

Bef.: Égi Anyánk az ifjúságunk védelmezője.

4. beszéd: Búcsújáró helyeink kegyöntője

Bev.: De távol van-e tőlünk égi Anyánk?

1. Itt találtnak az ő jelenésének szent helyei.**2. Itten buggyannak fel a lélek kegyelmének szent forrásai.**

Bef.: Íme! Velünk van égi Anyánk.

*

d) alcsoport: Mi adja népek dicsőségét?

A felelet így bontható tételekre:

1. beszéd: Az egyén és a közösség?

Bev.: Nem különálló, hanem közösségi lény az ember.

1. Legyen isteni ember – az egyes.**2. Legyen a közösséget szolgáló – a személy.**

Bef.: Ezért egyik szolgálja a másikat.

2. beszéd: Názáret és a „názareti Szűz”

Bev.: A családi kör képe a Szent Család.

1. Igénytelenül szerény – Mária.**2. Mégis ő lett a népek Királynője.**

Bef.: A szerény áldozatosság a királyi magaslat elérése.

3. beszéd: A naggyálevés titka

Bev.: Állandó munka és törtetés...

1. Minden tehetséget kifejleszteni!**2. Minden erőt érvénybe állítani!**

Bef.: Így az élet diadalra bontakozik.

4. beszéd: Az örök „márványtáblák”

Bev.: „Ne siessünk – a szobrok emelésével!...”

1. Emberek életének dicsőségét örökítik – a márványtáblák.**2. De Isten örökítse – az örök táblán!**

Bef.: Ezt a táblát – nem törlik.

5. beszéd: Isten országának fényözönében

Bev.: Piramisok története...

1. Emberi nagyságok összeomlanak.**2. Égi értékek végnélküliek.**

Bef.: Gloriolák alakulása...

*

*e) alcsoport: A Magyarok Nagyasszonyának áldásai***1. beszéd: Szűz Mária népe**

Bev.: Mi lehet a magyar nép jellegzetes küldetése?

1. Hivatása?...

2. Szolgálata?...

Bef.: Végül is mi ez? **Égi megbízatás.**

2. beszéd: A népek országútjának népe

Bev.: Történelmi kelyhünk?

1. Erre járt a kelet – nyugat felé.

2. Ezen ütközött meg – a népek ereje.

Bef.: Végül is mi ez? **Égi hivatás.**

3. beszéd: Az áldozatok népe

Bev.: Mit tár elénk történelmi múltunk?

1. Mindig vérezett.

2. Végül győzedelmeskedett.

Bef.: Végül is mi ez? **Égi áldás.**

4. beszéd: A lelki kultúra népe

Bev.: Mit tár elénk a lelki erőnk?

1. Népünk a tudományok barátja.

2. Népünk a művészetnek istápolója.

Bef.: Végül is mi ez? **Égi irányítás.**

5. beszéd: A szellemi kultúra népe

Bev.: Mit tár elénk szellemi erőnk?

1. Szellemeket nagyrabecsüli.

2. Természetfelettieket kiépíti.

Bef.: Végül is mi ez? **Égi megszentelés.**

*

f) alcsoport: Rövid tételeket összefogó cím: Magna Domina Hungarorum

1. beszéd: Mi Magyarország kívánsága?

1. Helyet a nap alatt!

2. Érvényt a Szent Szűz védelme alatt!

2. beszéd: Felelt-e a Szent Szűz?

1. Égi megvilágosításokkal egyeseknek.

2. Csodálatos jelenésekkel a nemzetének.

3. beszéd: Hálás volt-e a nemzet?

1. Templomokat épített dicsőségére.

2. Lélekszentélyeket emelt örömére.

4. beszéd: A Máriás pénzek

1. Az üzletben is lebegjen előtted a Szent Szűz!

2. Mert csak így lesz nemes, gazdaságos életed.

5. beszéd: A Máriás lobogók

1. Ezek alatt indultunk a harcba.

2. Ezek védelme mellett élünk a békében.

6. beszéd: Anyáink nyakéke...

1. Állandó figyelmeztető az égiekre.
2. Sugárzó jel az emberek felé.

7. beszéd: A Mária Kongregáció népe

1. Védője az égi Anya.
2. Kegyelemmel telíti az ég Királynője.

8. beszéd: A jó kongreganista életjegyei

1. Mindenki Atyának tekinti az Istent.
2. Mindenki égi Anyjának tartja a Szent Szület.
3. Mindenkit testvérnek tekint a földön és az égben.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: Népek is Istent kérjék!

„Áldjátok az Urat, hívjátok segítségül nevét, hirdessétek a nemzetek közt műveit!” (Zsolt. 104,1).

Bev.: Csak egyéni, vagy közös tisztelet is illeti-e az Istent? – Egyesek egyéni üdvözülésükért, népek pedig az egyetemes alárendeltség hódolatából. – Mi tehát a helyes álláspont?

1. Az Isten tisztelete – az egyes ember „lélekügye”.

Minden ember ennek a feladatnak vállalója.

a) Nem „magánügy” a vallás. Istenhez tartozik az ember, tehát ember **kötelessége** az Isten tisztelete; mégpedig: nyílt tisztelete.

b) Hanem „lélekügy” a vallás. Ez pedig olyan kötelességet hirdet, amely az embert az Isten tiszteletére szorítja.

2. De az Isten tisztelete – a közösség szent kötelessége.

A népek is Istent szolgálják. Erre céloz Aggeus próféta: „És megrendítem az összes nemzeteket, és eljő, aki után minden nemzet vágyakozik” (Agg. 2,8).

a) Közösségünk kötelessége az Isten előtti hódolat. Jól mondja az Írás: „... és minden nemzet elismerje, hogy te vagy az Isten, és kívüléd nincsen más isten” (Judít, 9,19).

b) Mert a közösség is Isten rendelte létezés. Az égi Mester a pásztorhoz hasonlítja magát és minden népnek „hazasegítése”, „egy akolba terelése” a célja: „Más juhaim is vannak amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

Bef.: A közösség célját elérendő – imádkozzanak a **népek is** a 1938-as Mindenhatóhoz (Lásd: Eucharisztikus Kongresszus!)

2. (Introitus) beszéd: Az esztergomi bazilika kupola szövege

(Liturgikus beszéd: „Assumpta est Maria ad coelum)

Bev.: Az Egyház liturgiájának részei: templomok, szobrok, oltárok, szent edények, énekek, szertartások és szövegek... Egy ilyen szöveg hangoskodik az esztergomi bazilika kupolája alatti nagy körfelületen... Mire tanít ez a mindig beszélő és mégis néma szöveg?

1. Dicsőíti a Szent Szület.

De hogyan zeng a dicséret?

a) Az ég Urának kiemelő szeretetét mutatva. Az égbevitel ugyanis Isten külön kegye.

b) Az Úr Egyszülöttjének dicsőségét hirdetve. De ez a kegy – az Úr Egyszülöttjének dicsőítése. Mintha azt hirdetné: nem lehet a föld áldozata és pora, aki Isten Fiának Anyja.

2. És utat jelez a földi embernek.

Ámde minden dicséret – tárgyi volta mellett – emberéletünk alanyi megemelését is szolgálja. – Mire tanít tehát?

a) Mutatja – életünk célját. Ég – a cél. Mesterünk szava: „Ha életszentségtek fölül nem múlja az írástudókét és farizeusokét, nem juttok be a mennyek országába” (Mt 5,20).

b) Jelzi a célbafutás biztos módját. Ezért mondja a Mester: „...ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17). Az engedelmes szolgálat – az eszköz.

Bef.: Íme, a néma liturgikus szöveg – állandó életutat mutató és emelve nevelő hatalom.

*

1. (Oratio) beszéd: Szent István korona ajánlása

Bev.: Első király homloka után – Szűz Anyánké a korona. – Mit tudunk Szent István végrendekezéséről?

1. Neki ajánlotta népét.

Ezt tanítja a történelem.

2. Ő védelmezze küzdő nemzetét!

Ezt teljesítette – az égi Anya. És ezt is a történelem tanítja (török stb.). Végül: búcsújáró helyek kegyelmei is említendők...

Bef.: Így tehát első királyunk – királynő választó lett.

2. (Oratio) beszéd: „Tu honorificentia populi nostri”

(Dicsőítő beszéd: A Szent Szűz alakja)

„Te Jeruzsálem dicsősége, Te Izrael öröme, te népünk ékessége vagy” (Judit 15,10).

Bev.: Kicsi templomunk feszülő tekintettel néző Szűz Anya szobra előtt kérdezzük: kicsoda nekünk a Boldogságos Szent Szűz?

1. Tiszteletünk tárgya.

Hogyan nézünk mi az égre?

a) Istent imádjuk... Vágyunk ez: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). Imádásunk ilyen: „Dicsérd lelkem, az urat! Dicsérem az Urat, amíg csak élek, zsoltárt éneklek Istenemnek, amíg csak leszek” (Zsolt. 145,2).

b) Az Istenanyát kivételes módon tiszteljük. Ő is ember, tehát teremtmény. Ennek pedig **kiemelt-sége szerint** – tisztelet jár.

2. Védelmünk égi palástja.

Hogyan várjuk az égiek segítségét?

a) Isten a mi életünk Atyja. Jób szerint: „Ha erőről van szó: Ő a legerősebb...” (Jób 9,19). A Mester szerint: „Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved” (Mt 6,9).

b) Az Istenanya a kegyelmek közvetítője. Jézusunk Anyja – a mi megváltásunk közvetítője. Mindnyájunk Édesanyja, mindnyájunk gyámolítója. Egyház élő tanítása: **Mediatrrix**.

Bef.: Ha így nézünk a kis templomunk Szűz Anya képére, akkor minden áhítatos pillanatban megérezzük, hogy kegyelemmel gazdagodik a könyörgőnek lelke.

*

1. (Graduale) beszéd: Az asszonyok elseje

(Erkölcsei beszéd: Lelki törzsünk ereje)

„Leányom, a föld minden asszonyánál jobban megáldott téged az Úr, a fölséges Isten!” (Judit 13,23).

Bev.: Az „asszonyok eleje” – Éva, de az „asszonyok Elseje” – Szűz Mária. – Miért? Mert a törzs őse mellett van és döntőbb a lélek őseje.

1. Nekem – az Édesanya a Szűz Anya.

- a) A Kereszt tövében – a halódó Mester szava nyomán – fiává lettem.
- b) Életem egész útján – Anyának éreztem.

2. Mindenkinek – Édesanyja a Szűz Anya.

- a) Az égi Mester – Anyja: mindnyájunk Anyja, mert mindenki a Mester „testvére”.
- b) Népek Patrónája. Írek, lengyelek, spanyolok, franciák és különösen mi magyarok így érzünk. Sőt ezt áldó áldással érezzük is!

Bef.: Az „asszonyok Elseje”, a kegyelmek teljese – az én Édesanyám.

2. (Graduale) beszéd: Az „asszonyok áldottja”

(Dogmatikus beszéd: Mi a Szent Szűz legnagyobb kegye?)

Bev.: Minden asszony „Isten áldottja”, mert új életnek anyja. És a Szent Szűzet mi emeli az „asszonyok áldottjává”?

1. Isten Egyszülöttje – a Fiad.

Hogyan kell ezt értelmezni?

a) Égi a fogantatás ereje: a Szentlélek! „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,31 és 35).

b) Istenfia – a te Gyermekek: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre: mondd meg, te vagy-e a Mesiás, az Isten fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus” (Mt 26,63-64).

2. Isten „emberfia” is – gyermeked.

De ki vagyok én?

a) Mint minden ember, én „emberfia” vagyok...

b) De már a „megváltott ember” nemzetségéhez tartozom. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

c) És így – a Megváltó Anyjának földön élő „gyermekévé” is lettem. Ezért olvasom az Írásban a halódó Mester rendelkezését: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,26).

Bef.: Minden ember „Anyja” – az ég Egyszülöttjének **Édesanyja**.

*

1.(Offertorium) beszéd: „Ave gratia plena”

(Erkölcsi beszéd: A Szűz Anya élete)

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

Bev.: Angyali üdvözlés ez és így az égi Atya földre küldött üzenete. – Mi ennek tartalma?

1. Telített a lelked.

a) „Szeplőtelenység” kegyével (Lásd: Lk 1,28).

b) A tiszta élet illatával. „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. (Lk 1,26-27).

2. Túlcsondul a szereteted.

És ez miben jelentkezik?

a) Áldozatosan vállalkozó – szeretetben: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

b) És minden áldozatot meghozó – odaadásban (a három évi „távollét”, a szenvedés estje és a Golgota. Végül: a temetés „Pieta”-ja...).

Bef.: Amikor én ezt a főhászt mondom, akkor Isten hírnöke vagyok és az Istenanya dicsérő karához csatlakozom.

*

1. (Secreta) beszéd: Az ősök hite – a kallódók hazatérítője

Bev.: Az első szent király hite – örök fényvetés a késői unokák számára. – Mit adjon ez nekünk?

1. Őseink hite legyen az erőnk.

- a) Istenben bíztak.
- b) Szűz Anyánkhöz fohászkodtak (Eszterházy imája...).

2. Segítséged legyen a kallódók hazasegítője.

- a) Akik elvesztették az utat is...
- b) Azoknak mutassa az első király!

Bef.: Térjünk az isteni életet szeretők útjára, – minden „fordulás” alatt!

*

1. (Communio) beszéd: Isten jelei

(Dogmatikus beszéd: Isten jelentkezése)

„Újítsd meg a jeleket és ismételd a csodákat; dicsőítsd meg kezedet, jobb karodat!... Siettesd az Időt és emlékezzél meg a végről, hogy megemlegessék csodás tetteidet!” (Sir. 36,6-7 és 10).

Bev.: Milyen jelekkel jelentkezik az Isten? Lelki és csodás jelekkel. – És ezek hogyan jelentkeznek a Nagyasszony életében?

1. „Ecce virgo concipiet...”

Ez olyan előrejelzés, amely a kiválasztás és jövő hivatás meghirdetése.

a) Izaiás jóvendőli: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) Az evangélista hirdeti: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhez. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). – De mindez – **hirdetési** jelentkezés.

2. „Deus natus nobis...”

Itt már olyan **jelentkezésről** van szó, ahol az Isten megjelenésének valóságos kerete tárul elénk.

a) Próféta ezt is hirdeti. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

b) Angyali kar pedig dicsőséggel énekl: „...Ma született az Üdvözítő Dávid városában. Ő a Messiás és az Úr... Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarátú embereknek” (Lk 2,11 és 14).

Bef.: De jól jegyezd meg: a csodajellel jelentkező égi Atya kiválasztottja és így a megváltás tartozéka – az Istenanya, Mária.

2. (Communio) beszéd: A Szent Szűz életértékei

(Jelképes beszéd: Milyen az Istenanya?)

Bev.: A Szűz Anya életértékeit az „élet Gyümölcsének” értékéből vonhatnók le.

1. Örök – az ő Szülöttje.

- a) Istenfia – a Gyermek: „... Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).
- b) Örök hatalmának ereje: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,32).

2. Örök uralom – az ő élete.

- a) Hasonlatban – a kígyó fejét tépő. Másik képben – a változó hold felett uralkodó.
- b) Valóságban – a bűn felett diadalmaskodó.

Bef.: **Ilyen** – a Szent Szűz. Méltán dicsérjük tehát!

*

1. (Postcommunio) beszéd: Pietas matris – pietas filii

(Erkölcsei beszéd: A Szűz Anya példája...)

Bev.: Szűz Anyánk életének dala a „Magnificat”. – Mit mutat ez?

1. Az égi Anya jámborságát.

- a) Istenben bizakodó.
- b) Istenre hagyatkozó. És mire tanít ez?

2. Legyen a Szent Szűz jámborsága a mi jámborságunk éltető forrása.

Mireánk hogyan hat mindez?

- a) Példa, amelyet követünk.
- b) Erőforrás, **akiből** merítünk.

Bef.: Pietas matris est pietas filii...

* * *

B/ rész –b/ csoportja: az Evangélium szövegéhez kapcsolódó beszédek

Az Evangélium szövege így szól: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” E szavak hallatára zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén. Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának trónját, Dávidét. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége.” Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz. Rokonod, Erzsébet is fiat fogant öregségében s már hatodik hónapjában van, bár magtalanok tartják az emberek. Istennél semmi sem lehetetlen.” Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint.” Az angyal akkor eltávozott” (Lk 1,26-38).

Tárgyi tartalma: az **angyali üdvözlés**. – Egyező szöveg Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc.25.) és Szeplőtelen Fogantatás (dec.8.) ünnepéével, ezért kevesebb beszédvázlatot közlünk itt. A fentiekben is találunk sokat. – Inkább arra kell figyelniük, hogy ugyanaz a szöveg, sőt ugyanaz a gondolat **más és más keretben közölve** – az újszerűség jellegét viselje, és így ne váljanak egyszerű ismétléssé a beszédek, hanem **élvezetessé** tegyük azokat. – Természetesen, ha ebből a gondolatkörből akarnók venni beszédeinket, akkor nem volna helyes **egészen** átvenni a más ünnepeknél közölt beszédvázlatokat, mert azt meg kellene jegyeznünk, hogy **valamilyes finom kapcsolatot** kell találni a valóságos ünneppel is. Az általános gondolat legalábbis úgy alakítandó, hogy némi összefüggést vagy **allúziót** mutasson a „Magna Domina” gondolatát tekintve. – Lássuk egyenként.

Különálló beszédek

a) alcsoport: Az Isten követőiről

1. beszéd: Az isteni követek

(Az isteni kinyilatkoztatás közlői)

Bev.: Mindnyájan tudjuk, hogy szól hozzánk az Isten, mert élő Személy. Még a **tárgyak** is „beszélnek” életadataikkal, de az élő személyes megnyilatkozással közölheti akaratát. A növekedő fa „beszéde” – a bontakozó előretörés, az egekbe meredő hegyek „szava” – a felfelétörés és a szelek „zúgása” – az erős tisztulás életmuzsikája... Mikor mindezt észleli az ember, akkor felmerül benne a kérdés: és hogyan szól hozzánk az Isten? Mikor azután a mai Evangéliumban az **Úr angyaláról** olvasunk, akkor arra is lehet gondolnunk, hogy a személyes Isten személyeken át is szól az emberfiához. – Kérdezzük tehát: kik az Isten személyes követői?

1. Isten személyes követői először – az angyalok. Erősen hangsúlyozandó, hogy most és itt a **személyes** követekről lesz szó. – Az ugyanis világos, hogy minden létező **parány** is isteni követ; de ezek csak **tárgyi létükkel** és beléjük helyezett erővel hirdetik az Isten dicsőségét és nagyságát. – Ezek mellett az isteni **személyes** követek **személyes közléssel** hozzák az Isten kinyilatkoztatását. Ilyen követek: Ráfael, Gábiel, Michael... Ezek egyike jelenik meg a Szent Szűz előtt. Olvasd csak az Evangélium szavát: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy

szűzhöz... Máriának hívták...” (Lk 1,26 és 27).

2. Isten követei másodsorban – a próféták.

Valójában az Ószövetség isteni követei, akik a Messiás eljövételére készítik elő az emberiséget. – Ködösen titokzatos a beszédjük, és fokozatos következetességgel fonják fénybe az Eljövendő személyt és életét... Ezek kiemeltjei: Izaiás, Jeremiás, Ezekiel és Dániel. Ezek elhivatása és küldetése átlagban így kezdődik: „Így láttam az Úr dicsőségének jelenését. Én, amikor láttam, arcra borultam. Ekkor egy beszélőnek szavát hallottam, és ez így szólt hozzám: Emberfia, állj lábadra, hadd beszéljek veled. És miután hozzám beszélt és mondotta: Emberfia, én elküldelek téged Izrael fiaihoz, a pártütő nemzethez, mely eltávozott tőlem; Ők és atyáik mind a mai napig megszegték szövetségemet” (Ez. 2,1-3). – Az Újszövetség prófétája, Simeon pedig ezt jövendőli a Szent Szűzről: „... s a te lelkedet is tör járja át, hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35).

3. Majd harmadsorban – de mindenkit előzően – Maga Jézus Krisztus az Úr igazi Követe.

Róla ezt mondja az Írás: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). – **Személyében Ő** a Szent Szűz Gyermeké, de egyúttal az égi Atya Egyszülöttje. Földre száll az Úr Egyszülöttje, hogy égbe emeltesse a föld gyermeke. – Isten Atyánk terve és üzenete, hogy egekbe emelje a föld küzdő és diadalmaskodó gyermekeit. Szálljon tehát a földre az „isteni Ige”, hogy tanító szava, áldozatos élete és életét áldozó halála legyen az emberiség üdvössége! – Ez az „isteni üzenet”, amelyet az „örök Szeretet” küld a földre.

4. Végül Isten negyedik követe – Krisztus élő Egyháza.

Jól jegyezzük meg: amit az Isten közöl, azt az Egyház hirdeti meg nekünk!

a) Az Egyház „szent közösség”, mégis fejében, a római pápában kiemelkedő személy, Egész **valóságban** pedig – Krisztus titokzatos teste: „Ti Krisztus teste vagytok s egyenként tagjai” (1Kor. 12,27).

b) Ő **őrzi** a hit kincsét: „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön” (Mt 28,18). Ő kapja a hitben való **megerősítés** kegyelmét: „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19-20).

c) Végül Szt. Péter utódai vették a **csalhatatlanság** kegyelmét – a hit és erkölcs dolgában, mert: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16). Ezt is olvashatjuk: „Simon, Simon, a sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve megerősítsd testvéreidet” (Lk 22,31-32). Ennek az Egyháznak rendeltetése tehát a hit őrzése és hirdetése. Ez az Egyház magasztosította a Szent Szűzet, amikor isteni kinyilatkoztatásnak hirdette meg a Szent Szűz mennybemenetelének dogmáját.

Bef.: Zárásul kérdezzük csak: miért mondatott mindez? Azért, hogy jól megfigyelhessük, isteni jeleiről helyesen megítélhessük Isten követéinek **személyeit**. Azokat kell tehát követni **egyeseznek** és **nemzeteknek**, akik az Isten nevében jelentkeznek és szolgálják az emberek és népek életét. – Gondoljunk tehát arra, hogy a szellemi emelkedést, életnemesedést és a nép közösségének emelkedését szolgáló **áldozatosakban** ismerjük fel az Isten követéit! Ezek kiemeltje a Boldogságos Szűz Anya, aki ezért a nép szeretett és tisztelt „Magyarok Nagyasszonya”.

2. beszéd: Járnak-e most is isteni követek?

(Erkölcsei beszéd: Szól-e most is követein át az Úr?)

Bev.: Amikor az Isten követéinek isteni kinyilatkoztatást mondó hivatására gondolok, akkor azt kell mondanom, hogy az egyetemes kinyilatkoztatás ideje befejeződött. – De mégis kérdezem: járnak-e most is isteni követek a földön?

1. Maga az Egyház – örök követ.

Hivatása:

a) Az őrzött kinyilatkoztatás hirdetése.

b) A rejtett igazságok kifejtése és kihirdetés. Szűz Anya életének, dogmatikus tételeinek hangoztatása (széplötelen fogantatás, égbevétel).

c. A tévelyek elítélése. Zűrzavar nem lehet a legfontosabb, az örök életet előkészítő **hit** területén. Azért mondja Szt. Pál: „De ha akár mi, akár egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen!” (Gal. 1,8).

2. Az egyéni életben sugallatot adó Szentlélek is – égi Követ.

Van magánkinyilatkoztatás. De kiknek életében jelentkezik és jelentkeznek?

a) A hivatottak lelkében. A Szent Szűz **igazi** értékét is így ismeri Erzsébet asszony: „...Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, följuggant méhében a magzat és Erzsébetet eltöltötte a Szentlélek” (Lk 1,41).

b) Az én lelkem csendjében... Titkos indítások zúgnak vagy lengnek át a lelkemen. „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy. Ez áll mindarra, aki lélekből született” (Jn 3,8). **Megtérések... életút követések...** stb.

c) Minden emberben jelentkeznek. Azért int a Zsoltáros: „Ma, ha szavát meghalljátok, meg ne keményítsétek szíveteket” (Zsolt. 94,8). Ha pedig mindenkit ragadni akarnak, akkor az emberek nemzeti egységbe font közösségét is indítják és szolgálják!

Bef.: Járnak itt „követek”, csak figyelj megjelenésükre és életet indító erejükre!

3. beszéd: A „rejtett élet” kiemeltje

(Dogmatikus beszéd: Az Isten ismerte élet felmagasztalása)

Bev.: A Szent Szűz életéről a „nemzetségtáblából” tudjuk, hogy Dávid sarja, majd az „angyali üdvözléte”-ből, hogy „Názáret Szüze”: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhez. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). – De mivel emeli ki őt az Isten?

1. A szeplőtelen fogantatás ajándékával.

Ez az ajándék – **előrerendelt** isteni kegy. „Gratia gratis data”.

a) És a kegyelem e tartalma – emberi szem előtt zárt titok. – De Isten tervében – örök valóság. Erre magyarázható ez a szent szöveg: „Öröktől fogva rendelt engem, ősidők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,23).

b) A tiszta élet – emberi szem előtt sejtett és tisztelt kincs. – De az Isten előtt világos és égi Szerepre alkalmas lélektartalom. Erre céloz a próféta: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Az egész igazság ez: akit kiemelt az Isten, annak a kiemeltséghez kell **méltónak** lennie.

2. Az „istenanyaság” hivatásának égi kegyével.

Az első a kiváló kegyelem, a másodiknak, a **legnagyobb** – követelménye. Ez azután még rejtettebb érték a Szent Szűz életében.

a) Még Szt. József sem érti eleinte. Azért olvassuk: „Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől. József, férje, igaz ember volt és mivel nem akarta rossz hírbe hozni, az volt a szándéka, hogy titokban bocsátja el” (Mt 1,18-19). Emberi szem nem lát tisztán, de az isteni küldött szava mindent megmagyaráz: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

b) De az égi Atya örök szándékának valósulását látja. – Érintetlen Szűz az Édesanya, mert a Szentlélek ereje az életfakadás indítója. Ő tudja, mert eredetét angyali hírből ismeri, aki ezt mondja: „Ne félj, Mária, kegyelmet találtál Istennél!” (Lk 1,31).

Bef.: Az életet egyáltalában, de a Szent Szűz belső életértékét különösen emberi értelem fel nem mérí, de az égi Atya öröktől fogva értékeli és gazdagítja. – Ha azután **ilyennek** ismerjük az égi Anyát, akkor boldogan tisztelhetjük a „Magyarok Nagyasszonyát”.

4. beszéd: Az isteni üzenet

(Dogmatikus beszéd: Az isteni akarat közlése)

Bev.: Az emberi hivatását belső szépségek mutatják és így valóban Isten adta tehetségek irányítják. – És a Szent Szűz hivatását hogyan ismeri fel?

1. Szeplőtelen fogantatását, megemeltségét csak ködösen tudta. Ez az **isteni előkészítés** égi ajándéka.

a) De boldogan **élte**. Belső hullámozás, gyengülés nem kísértette. Ebből gyökérszerű emeltségét **sejtette**.

b) Mert **érintetlen** volt élete. Az „egész élet” szépsége kiválasztottságát mutatta. Ezt maga tudta, és az angyali küldetés jelzi: „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűz-

höz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

c.) De az angyali üzenet után ismerte: „kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28). Ez már **kinyilatkoztatás** szava! Ez már **kivételes** életének titkát feltárta.

2. Az ég rendelte hivatással együtt angyali üzenet közölte.

Ennek lényege:

a) A Messiás Anyjává választotta az Úr. Az élet hivatása – az életszolgálat. De egyetlen egynek, a Szent Szűznek hivatása – az istenanyai méltóság betöltése. Fia – Isten Fia: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

b) A Szentlélek Mátkájává emelte az Atya: „A Szentlélek száll rád...” (Lk 1,35). A Szent Szűz életét a tiszta, érintetlenség jellemzi. Ilyen marad a Szentlélek erejében. Ilyen marad a szülés utáni életben is. Ezért tanítja az Egyház: Szűz a szülése előtt, a szülésben és a szülés után.

Bef.: Az isteni üzenet tudatra és hivatásra ébreszti Máriát. Ezért lesz hűséges ebben a szolgálatban. – Ez a hűséges szolgálat ad reményt, hogy népünket is szeretettel védi – a mi „Nagyasszonyunk”.

5. beszéd: A megszentelendő ember

(Dogmatikus beszéd: Az üdvösség ökonómiaja)

Bev.: Az ember értékét keresve boldogan kell leszögeznünk: Isten képmásai vagyunk. De ennek a képmásnak elködösödését a paradicsomi leírásban látjuk és az emberi élet pergésében észleljük (történelemben és egyéni életben!). – De van-e ennek az „Isten arcképének” **restaurálási** égi terve?

1. A Megváltó ígérés – a terv.

Az Isten szeretete törhetetlen az ember iránt. És miben látjuk ennek valóságát?

a) Messiást **ígérő** atyai szeretetben. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) A szeretetáramlás tényében: az „Asszony” szerephez juttatásában: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz.7,14). – És jól figyeljük meg: kiemelten szent az Isten jelezte „szerep”.

2. A Megváltó küldés – a valósulás.

Ezt aényt a betlehemi éjszaka jelzi, amelynek igazi értelmét így jellemzi az apostol: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

a) Van ebben – elégtétel adás. Ez a Golgota áldozatának elfogadása. Erről szól Szt. Péter így: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Ebben szerepet talál a „Fájdalmas Anya” is. Hiszen a Kereszt tövében átélt fájdalma – az isteni Fiú áldozatához való csatlakozás ténye.

b) Van ebben – felemelés! Mert az „isten természet részese” az ember. Erről szól az Írás: „Hiszen megölték, de véreddel megváltottál minket Istennek minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből” (Jel. 5,9). Továbbá: „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14) és: „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24).

Bef.: „**Isten képmásai**” teremtettünk és „**Isten fiaivá**” emeltettünk. Ez a felfokozott restauráció, „**restauratio vitae**”. Ebben a **lelki munkában** nemzetünk ereje: Patrona Hungariae.

6. beszéd: Erős az Isten

(Dogmatikus beszéd: A szeretet mindenható)

Bev.: A pogány gondolat szerint **Atlasz** az égboltot támasztja alá... Az isteni igazság szerint az Isten az **ősi Van**, a mindenség Ura. „Mondá az Isten Mózesnek: Én vagyok az, „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). – Miben észlelhető az Isten ereje?

1. A létrehozást teremtő művében.

Ez a kifelé ható isteni erő.

a) Minden az Istentől (teremtés!): „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz.1,1).

b) Minden az Isten erejéből (fenntartás!). Ennek kifejezője: „Szekeredd teszed a fellegetek, a sze-

lek szárnyain jársz” (Zsolt. 103,3).

2. A szeretetáramlás személyes hullámvázában. Az erők ereje – a személyes **Erő**. A tudatos ismeret; a tervszerű akarás és a jóság árasztás.

a) Ez a befelé való tevékenység a Szentháromság létében jelentkezik (az Atya – a Lét, a Fiú – az Értelem, a Szentlélek – a Szeretet).

b) És ez a tevékenység – kifelé – a személyek egybefogó lélekhullámvázában észlelhető. Isten szereti az embert, hogy az ember szeresse az Istent. – Ez az Istennek emberek iránt jelentkező szeretete. Róla olvassuk: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

c) A kereszttáldozatán át való megváltás az örök Szeretet csodás cselekedete: „...hogy általa békítsen ki magával mindent, ami akár a földön, akár a mennyben van, azzal, hogy keresztjének vérével békességet szerzett mindennek” (Kol. 1,20).

Bef.: Íme! Ez az erők ereje! Isten – mindent teremt, fenntart és szeretetével egybefog.

7. beszéd: A te Fiad?...

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek erejének Fogantottja)

Bev.: A „Magyarok Nagyasszonyára” tekintő magyar lélek szeretettel és bizalommal néz az eget felé, mert égi Patrónájában a Szentlélek mátkáját és így az ő alázatos könyörgésére felfigyelő égi Anyát tiszteli. – Kicsoda Isten előtt a „Magyarok Nagyasszonya”?

1. A Szentlélek mátkája.

A magyar fogalmazásban a „mátka” a választott jegyest jelzi.

a) Akit az Isten választ, annak életértéke tényleg méltó a kiválasztásra. – Az Isten örök tervében – érintetlenül tiszta a Megváltó Anyja és az élete folyamán szintén szűzien csillogó a jövő édesanya életerénye. Ezért olvassuk: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

b) De akit Anyjává méltat az Úr Egyszülöttje, annak fogantatója a Szentlélek ereje. Ezt olvassuk az Írásban: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. Az isteni Gyermeknek Édesanyja. Az isteni mátkaság gyümölcse: az **Istenember** megjelenése.

a) Anyja vagy – a Messiásnak. A „származástábla” ezt mondja: „Mária a Krisztusnak nevezett Jézus szülőanyja” (Mt 1,16).

b) Anyja vagy – az Istenembernek: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

c) És így részes tényezője vagy – a megváltás kegyelmének. Rajtad keresztül születik az Istenember: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). Így tehát rajtad keresztül áramlik a földre az isteni kegyelem.

Bef.: És ez mit jelent reánk nézve, akik „Nagyasszonyunk”-nak tiszteljük a Szent Születet? Azt, hogy a készséges hozzáfordásunk –a biztos segítségünk alapja leszen.

8. beszéd: A te Fiad jövője

(Dogmatikus beszéd: A jövő fátyolának fellebbentése)

Bev.: Angyali szó hirdeti a megtestesülést, isteni szó libbenti a jövő fátyolának záróleplet. – Hogyan?

1. Az angyali szó szélesen hirdeti életét.

Az angyali üdvözlés kettőt hirdet:

a) A Messiás megérkezésének tényét: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) És a Messiás személyiségének titkát. De olyan módon, hogy előrejelzi a hivatásának és uralmának értékét: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristeni neki adja atyjának, Dávidnak trónját” (Lk 1,31-33).

2. A próféta szava színezi a Messiás értékét.

a) „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságot a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32).

b) És isteni látnok értékeli a megváltás nagy kincsét: „Boldog, aki megmossa ruháját (a Bárány véreben)! Joga lesz az élet fájához, és a kapukon át bemegy a városba” (Jel.22,14).

3. Maga a Mester pedig egyenesen meghirdeti.

Egész életében – az Isten-szolgálat áldozatos.

a) Beszédjében – a jövő Áldozat várományosa. „Most mélyen megrendült lelkem. Mit is mondjak? Hogy szabadíts meg attól az órától, Atyám?” (Jn 12,27)... „A nép ellenvetette: „Mi így hallottuk a törvényből, hogy a Messiás örökké megmarad. Hogyan mondhatod tehát, hogy az Emberfiát föl kell magasztalni? Kicsoda ez az Emberfia?” (Jn 12,34).

b) Kereszthalálában pedig az ember nép valóságos Áldozata. Róla szól az Írás: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,29). Ugyancsak ezt erősíti ez a szöveg: „A kereszttel hirdetése ugyan oktalanság azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Isten ereje” (1Kor. 1,18).

Bef.: Tehát a „szenvetés Embere” a te Fiad?... Igen, igen. De valóban – a megváltó **Áldozat**.

9. beszéd: És hogyan leszen mindez?

(Erkölcsei beszéd: A kérdező Szent Szűz)

Bev.: „Isten választotta” – a kérdést feltevő. – Emberi erőket kevésnek sejtí, égi erők mikéntjét kutatja. Hogyan leszen?

1. A Szentlélek erejével.

Az angyali üdvözlés egek csodáját hirdeti mondván: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31-33).

a) Érthető, hogy csodálkozva kérdezi a Szűz mondván: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerem?” (Lk 1,34).

b) De boldogsággal töltő a felelet, amely így szól: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

2. Mert Istennél semmi sem lehetetlen.

Az világos, hogy Isten tervei mindig valósulnak. Érthető tehát, hogy a megváltás terve is **valóság-gá** válik.

a) Az isteni Szeretet – a földre ereszkedik. Ez a megtestesülés vigasztaló tartalma. Ennek „Asszonyáról” zeng az Írás: „Ki az, ki előjön, mint a hajnal pírja, szép, mint a hold, tiszta, mint a nap, félelmetes, mint a rendben álló tábor?” (Én. 6,9).

b) Az emberi élet Istenhez emelkedik. – Ez az egész életnek végnélküli értékét adó adománya.

Bef.: És ha Isten így **közeledik** az egyes emberhez?... Akkor nem értelmezhető-e bele, hogy az Úr leereszkedik – a nemzetekhez is?... És amint az Istenanya útján emelkedik az ember, úgy a „Patrona Regina Hungariae” segítségével emelkedhet az ember: nemzete is.

10. beszéd: A Szentlélek ereje

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek belső valósága)

Bev.: Az Írásunk szövege veti fel ezt a kérdést, mert ezt a szöveget olvasom: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35). – Mi tehát a Szentlélek?

1. A Szentlélek valóban és lényegében – a Szeretet Lelke.

Ez a felelet: tárgyi értelmezést akar adni.

a) **Lényegében – az Isten szeretete.** A Szentháromság harmadik Személye, a Szeretet. Lényege: Isten végtelen szeretete: élő Személye a háromszemélyű egy Istennek.

b) **Kiáradásban – az Isten szeretetének szülője.** De a befelé való jelentkezés mellett – kifelé is sugározza erejét. Ez már a dinamikai hatás.

2. És így Belőle árad – a Szeretet földi jelentkezése.

Ez a hatás kettős mozzanatában jelentkezik.

a) A Fiú Isten megtestesülését adja. Ez a kivételes, egyetlen és minden földi szeretetáramlást felülmúló. Eredménye ez az égi kincs: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

b) Az isteni Szeretet fellobbanását hozza. Lélekszéppé teremti a Szent Szület. Reá alkalmazható ez a szent szöveg: „Be szép vagy, barátnőm, be szép vagy!” (Én. 1,14) és: „Egészen szép vagy barátnőm, és makula nincsen benned!” (Én. 4,7). És ugyancsak a szeretet kegyelmével erősíti az emberi szívet. Egek Ura felé emelkedik az ember, mert a Szeretet tüze lobban a lélek mélyén.

Bef.: Az Úr tervében – a megtestesülés Ihletője, az egyes ember lelkében a szeretet Fellobbantója.

*

b) alcsoport: Az Isten mindenhatóságáról

De itt nem volna szabad az általános dogmatikai és bölcséleti igazságnál maradni, hanem – épp a mai evangéliumi szöveg alapján – a **megváltás tényéből**, továbbá az Isten gondolta **megváltási mód-ból** kellene levezetni a **mindenhatóság tanát**. Sőt, ha tetszik, fordítva is kezelhető a tétel. Úgy, hogy a **mindenható Szeretet** lehet az alapja a megváltás tényének és a megváltás módjának. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: Mi a nagy világ törvényeinek alapja?

(Dogmatikus beszéd: Isten akarata a mindenség)

Bev.: A nagy világ mozgása, alakulása örök kérdésként mered az ember elé. – Honnan ez a nagy erő?...

1. Rendelkező – a Teremtő.

a) A nagy világot teremti és rendezi: „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1).

b) Az ember életét tervezi: „Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszó-mászón, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26).

c) Az ember életének megemelését gondolja: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – Ebben találtál helyet a Szent Szűz alakja.

2. Behódoló a teremtmény.

a) A nagy világ hódolatos. Ez a törvény előtti kényszer.

b) Az ember szembeszálló. Ez a szabadsággal való visszaélés: „Látá tehát az asszony, hogy a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű, és vón a gyümölcséből és evék s ada férjének s az szintén evék” (1Móz. 3,6).

c) Az Isten ennek ellenére üdvözít: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Ebben vesz részt az Isten Anyja.

3. Találkozik a Teremtő és a teremtmény.

Ebben személyes eszköz a Szent Szűz.

Bef.: De elveszti-e rendelkező hatalmát az örök Szellem? Mindent az Isten irányít, és így minden Felé fut vissza. A Jóság diadala: örök.

2. beszéd: A föld embere?...

(Dogmatikus beszéd: Isten és ember viszonya)

Bev.: Kicsoda az ember, hogy így szerette az Isten?

1. A földre küldött – Isten képe.

a) Az ember – az eredetben, de nem tökéletesen a **folytatás** idején.

b) Szűz Anyánk – az **eredetben** és **egész életének** folyamán.

2. Az örök hazába várt – Isten gyermeke.

a) Az Isten mindenkit vár, és ezért történt a megváltás.

b) A Szűz Anyát lelkében tartja; ezért a szeplőtelen fogantatás. És ennek alapja? Az istenanyaság.

Bef.: A viszony lényege tehát: „Isten képeinek” teremtettünk, és „Isten fiaiként” haza vár bennünket az ég Ura. Ebben is szűz eszköz Mária! Itt is látod: mindenható az isteni Szeretet.

3. beszéd: Az örök célokra segítő isteni Szeretet

(Dogmatikus beszéd: Isten a segítő)

Bev.: Mivel segít örök célunkra az égi Atya?

1. Megváltás adással.

a) Áldotta – minden ember.

b) De szolgálatot teljesítő részese a Szűz Anya: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

2. Kegyelem közvetítéssel.

a) Minden kegyelem az Istentől: „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincs változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17).

b) De a közvetítés – az Isten Fiát szülő Édesanyán át történik.

3. Istenivé nemesítéssel.

a) Minden embert erre hív az Úr: „Aki hisz bennem, annak szívéből, az Írás szava szerint, élő víz forrásai fakadnak” (Jn 7,38).

b) A Szent Szűzet előre erre rendeli az égi Atya.

Bef.: Szeretetből kapunk és az örök Szeretetben élünk: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). –És mindez micsoda? Ez is égi csoda, amely állandóan áramlik a föld embere felé...

4. beszéd: Az emberré lett isteni Személy

(Dogmatikus beszéd: Az Istenember értelmezése)

Bev.: Hogyan értelmezhető az emberré lett isteni Ige élete?

1. Aki cselekszik – az az Úr Egyszülöttje. A személye tehát: Isten. – De **élő emberi** természete szerint: **teljes ember.**

a) Születése – Szűz Anyánkon keresztül köszönt be: „Megszülte elsőszülött fiát...” (Lk 2,7). – De **Aki** születik, az Istenfia: „... a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) Nevelődése – a Szűz Anya gondjának gondja. „Fiam, miért tetted ezt velünk? Látod, atyád és én bánkódva kerestünk”... Anyja szívébe véste ezeket a dolgokat. Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek között” (Lk 2,48 és 52). – De **Aki** intézkedik, az az **Istenfia**: „Miért kerestetek? – kérdezte. Nem tudátok, hogy Atyám házában kell lennem?” (Lk 2,49).

2. Amin keresztül cselekszik – az a Messiás emberi természete.

Szűz Anyánk életéből fakad az isteni Gyermekek, de a Szentlélek ereje az emberré születésben az indítást adó isteni kegyelem.

a) Emberien növekszik.

b) Emberien gondolkodik.

c) Emberi halált hal. De kicsoda a **Személye?** Az Úr Egyszülöttje!

Bef.: A legerősebb kapocs Isten és ember között az a kegy, hogy az Isten emberré lett! Mit hoz? Az isteni Szeretet csodáját: az embert istenivé magasztosítja.

5. beszéd: Az emberek életében jelentkező Isten

(Dogmatikus beszéd: Jézus valóságos Személye)

Bev.: Hogyan jelenik meg Isten az emberiség életében?

1. Emberként jelentkezik. Ennek a természetnek **létesítője** a Szent Szűz.

a) Emberként születik.

b) De Megváltó Istenként tevékenykedik.

2. De Isten a valóságos Személye. De ennek a **Személynek** – szülője a Szent Szűz. Ezért ő – Istenanya!

Értelme ez:

a) Kettős a természete. Látjuk **emberi életét** és **halálát**. Ezért: ember. De látjuk isteni hatalmát és

ezért természete: isteni is.

b) De egy a Személye, és ez: isteni: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

Bef.: Jézus Krisztus az Isten Egyszülöttje, Fia, az emberiség Megváltója.

*

c) *alcsoport: Az isteni kiválasztásról*

1. beszéd: Az Úr örök terve

Bev.: Mi az Isten terve?

1. Egyszülöttje, Fia Édesanyja.

2. Magyar népének is égi Anyja.

Bef.: Így mi is Isten tervében éltünk és élünk.

2. beszéd: Az Úr örök előrerendelése

Bev.: Isten mindent előrerendel.

1. A megváltás egyetemes művében – Szűz Anyánk résztvállaló.

2. Az élet kisebb területén is segítséget nyújtó.

Bef.: A vállaló ember pedig teljesít.

3. beszéd: Az Úr terveinek megvalósulása

Bev.: Az isteni terv nem kényszer...

1. Vállalta a Szent Szűz.

2. Életével szolgálta az Istenanya.

Bef.: A magyarság élete is ezt mutatta.

*

d) *alcsoport: „Az üdvösség történetének állomásairól” ...*

1. beszéd: Az első állomás: a Szeretet örök terve

Bev.: Isten szeretete – a teremtés.

1. Isten szeretve – embert tervez.

2. Isten tervében – emberré lesz.

Bef.: Az Isten jósága – az örök Szeretet áramlása.

2. beszéd: A második állomás: a Szeplőtelen alakjának rajzolása

Bev.: Az **igazi** emberarc – a **Szent Szűz lélekarca.**

1. Isten teljes kegyelmének hordozója.

2. Az istenanyai kontúr viselője.

Bef.: **Ilyen** – az Isten gondolta **legkimagaslóbb** ember.

3. beszéd: A harmadik állomás: az Isten tervének fogantatása

Bev.: Egyszülöttje ölt emberéletet.

1. Szűz Anyánk az érintetlen Virága.

2. Szentlélek fakasztja életbe az Istenembert.

Bef.: Így indul szolgálatra a Szent Szűz.

* *

*Beszédláncok***I. beszédlánc címe: Az üdvösség isteni terve****1. beszéd: Messiás jön**

Bev.: Az embert **mégis** szereti az Isten.

1. Ígéri az Úr.

2. Előkészítik a próféták.

Bef.: Hittel telíti a lelkét.

2. beszéd: „Asszonyon” át köszönt be

Bev.: Az „igazi Asszony”.

1. Isten szava...

2. Próféta látomása...

Bef.: Szűz Anya!

3. beszéd: A Messiás – szenvedő Megváltó

Bev.: A megváltó erő...

1. A szenvedések Királya.

2. A diadalmak Diadalmasa.

Bef.: Az áldozatos szenvedés...

4. beszéd: A Messiás – győzelmes Király

Bev.: Mi a legnagyobb hatalom? A halál?

1. A halál győztese.

2. Az élet hirdetője.

Bef.: A halált győzte le a Messiás.

*

II. beszédlánc címe: Az isteni ígélet teljesülésének első jele**1. beszéd: Angyal jön**

Bev.: Küldi az ég.

1. Isten küldi.

2. Üzenetét hirdeti.

Bef.: Fogadja a Szűz.

2. beszéd: Isteni üzenetet hoz

Bev.: Isten szavát hozza.

1. Választott az Úr.

2. Anyává tesz a Szentlélek.

Bef.: Isten előtt hódol az „Édesanya”.

3. beszéd: Isteni csodát hirdet

Bev.: Egek tárulnak...

1. Isten emberré lesz.

2. Hogy az ember istenivé legyen.

Bef.: Emberi szemek égi fényt látnak...

4. beszéd: A megtestesülés örömét hozza

Bev.: Isten Szeretetének túláradása.

1. „A Szentlélek ereje száll reád”...

2. Isten Fia léssen Fiad.

Bef.: Az isteni Szeretet emberré levése a Szeretet alázkodása...

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez kapcsolt beszédek

A Szentlecke szövege így szól: „Jóillatot fakasztok én, mint a szőlőtő, és virágomból pompás, dús gyümölcs terem. Anyja vagyok én a szép szeretetnek, a félelemnek, beismerésnek és a szent reménynek. Nálam vagy az út és az igazság minden kegyelme, nálam az élet és az erény minden reménye. Jertek hozzám mind, kik megkívántok engem és teljetek el gyümölcsimmel, mert lelkem édesebb a méznél, és birtoklásom jobb a lépesméznél! Emlékezetem él minden idők nemzedékeiben. Kik engem esznek, még inkább éheznek, kik engem isznak, még inkább szomjaznak; ki reám hallgat, meg nem szégyenül, kik értem fáradnak, nem esnek bűnbe. Kik fényt derítenek rám, örök életet nyernek” (Sir. 24,23-31).

Ennek a szövegnek rövid **tárgyi** tartalma az isteni bölcsesség dicsérete. De átvitt értelemben: a tökéletes élet jelképes leírása. Azt is mondhatnók: a fakadó élet diadalhymusza. Nem szabad félni attól a gondolattól, hogy messze kerülünk az **eredeti** értelemről. Figyeljük meg: az isteni bölcsesség életben jelentkező alakja az **életté fakadó ember** felbecsülése. – Amikor pedig az Egyház a Szent Szűz ünnepein olvastatja ezt a szöveget, akkor a **legtökéletesebb emberéltre** akarja felhívni a figyelmet. Ezt pedig úgy teszi, hogy az isteni bölcsesség erejével elgondolt és kegyelmével kialakult **életben** állítja eléink az „Istenanya képét”. – Lássunk most ilyen módon elgondolt egynéhány beszédet és láncot alkotó sorozatot.

Különálló beszédek

1. beszéd: A szívkeresők

(Mater dilectionis)

Bev.: Régi mese szerint szívkeresésre indulnak a szegény elhagyatott gyerekek... Árvákként járják a földet, tehát szívet keresnek, amely szeretné őket... **Édesanyjai** szívet keresnek... Álmukban azután azt hallják: Elvesztettétek földi anyátok szívet, égben keressétek és találjátok meg – az égi Anyátok szerető Szívet! – A csodálkozók előtt így folytatódott az álom: Édesanyátok az egekben található és **égi Anyátok** Szíve szereti, vezeti további élteteket. – A magyar nép sokat szenvedett „embercsaládja” is anyai szívet keres... Egek felé fordul a tekintete és onnan vár üzenetet, amely „édesanyai szívet” mutat számára. – De hogyan hangzik ez az üzenet?

1. Személyenként –Szűz Anyánkban találunk édesanyai szívet.

Most azután előre robban a „miért?”-ek serege, melyek sorára a következők lesznek a feleletek:

a) Azért van ez így, mert az ő Szíve – **igazi, anyai Szív**. Ő Édesanyja az Úr Küldöttjének, az egész emberiség Megváltójának, és így mint Édesanya –az égi Szeretet földi **szülője**. – Hozza és szórja a szeretet kincsét...

b) Azért van ez így, mert ilyen módon **felénk forduló** is az anyai Szív. Szent Szív szeretete. – Fejtegessük csak ezt a tételt és reájövünk, hogy ez az igazság; hogy ez példája a nekünk is szeretetet nyújtó Szívnek: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,26-27). – Így ő az **én Anyám** is, égi Fiának rendelkezése alapján.

2. Ámde az egyes emberek a nemzetek közösségét adják. Így tehát: **a nemzeti közösségek is benne találják az édesanyai Szívet.**

Ő valóban – a „Magyarok Nagyasszonya”. – Itt azután két kérdés lép eléink.

a) Az első ez: mivel árulja el ezt a **hitét** az élő nemzet? Erre a felelet ez: állandó hozzáfordulásban és benne való bizakodásban. Gondolj most arra: kit tart „Nagyasszonyának” a magyar nép tömege?... Első szent királyunk is neki ajánlotta drága népét és reá bízta a pápa küldte koronáját. Nagy bajaiban és nemzeti tragédiáiban is felé fordul a nép lelke. Ezért építi templomait, kolostorait és alakítja „Mária-egyesületeit”, mert segítségével várja az égnek erősítő kegyelmeit. Hozzá fordul az imádkozó nép – Eszterházy nádor szavaival, aki neki mondja ezt a fenséges imát: „Sohasem lehetett hallani, hogy valaki üres kézzel távozott volna tőled, édes Anyánk!”...

b) De a második kérdés így szól: és **érezte-e** a nemzet ennek a felfelé törő áhítatnak látható áldását? A feleletet a történelem adja. Szt. Istvántól kezdve, a tatárjáráson folytatva, a török pusztításon át „1000 esztendő népé” lett a magyarok parányi népe. – A magyar nép **nemcsak volt**, hanem **van**. Ezért zengi himnuszát, hogy reményünk az örök jövő... De a magyar nép kegyhelyei is arra vallanak: felénk fordult kegyeivel az égi Atya, mert szerette és szereti a Benne bízó Szűz Mária. – Ide kívánczik ez a **tény** is: a mostani ostrom alatt tüzet fogott az egyetem és erős szél folytán végveszély fenyegette az Egyetemi templomot is és a Szemináriumot is... A szörnyű bajban ezt az imádkozó sikolyt vitte a sóhajtó ima: Szűz Anyám! Most már **csodát követel a szolgád!** Segíts, mert elveszünk!... Pár perc múlva jelenti a bunkerben sekrestyés testvérünk: Atyám! A szél megfordult, meg vagyunk mentve! /Sic!//

Bef.: Befejezésül mondjuk el: Ha **szívet találsz**, akkor szerető **életlendítő erőt** találsz. A szív ugyanis életet lendít. Ámde sohase felejtse el, hogy a „talált Szív” **emelkedettebb** életre lendít egyest és nemzetet egyaránt! A magyar népről azt mondják: a föld áldott nemzete és a katolikus népek második „Mária tisztelő” nemzete. – Mi tehát a „föld alázatosai” vagyunk, de egyúttal az „égiek kegyeltjeivé” is lettünk. Élünk hát úgy, hogy az égi szeretetből élve isteniek maradjunk!

2. beszéd: A felfelé néző szemek

(Erkölcsi beszéd: Qui concepistis me...)

Bev.: Aki az Isten felé fordul, az szempárját az ég felé irányítsa! Ott keressen és ott fog találni... Mégpedig nem „földieket”, hanem „égieket”. Az égiek pedig mindig biztatók, nagyot ígérők és **élettel** kecsesgetők. – Merre forduljon tehát az **értéket keresők** szeme?

1. Súrolja az eget. Közismert mondás: **ad astra!** – Törjön az ember az ég felé...

a) A kereső „első szent király” arra nézett... Ott találta népe „Védőasszonyát”.

b) A kereső ember őt kövesse. Ott találja – égi Édesanyját.

2. És kereső kopogtatása megnyitja az eget.

Az emberi képzelet – emberi módon gondolkodik. Eszerint: Szt. Péter... angyali kíséret... vezet az Úr elé. Igazság?? – Ez is csak kép, de **lélekkapcsolaton** alapuló...

a) A múlt kísér... Ez a **felelős** ember életértéke.

b) Az élők szeretete segít. Ez a **szerető Isten** égi ajándéka.

c) Az őrangyal és Szűz Anyánk velünk! Ez az „élő tanítás” egyházi igéjének tartalma.

Bef.: Mi megy végbe az életben? A személyes Szeretet áramlása az erő és ez – a végnélküli életben is érvényt találó. Így értelmezd e szent szöveget: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,13).

3. beszéd: A kegyeletes nemzet

(Erkölcsi beszéd: „In me omnis spes vitae”)

Bev.: Az egyes ember élete az egek felé fordul segítségért. Éneke: Rorate! „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat...” (Iz. 45,8). És a nemzeteké? Ugyanígy. Ezeknek lélekfohásának válasza: „In me omnis spes vitae...” (Sir. 24,25). – De mire magyarázza ezt a magyar nemzet? – **Hasonlattal** indul, majd azután felel a kérdésre.

1. A hasonlat első része így szól: a családnak védő angyala az édesanya.

Ez a **kiinduló pontja** a gondolatának. Ennek a lélekmozgásnak kiszélesítése emígyen történik:

a) Életre indító... Ez a szülés kegye.

b) Áldozatosan gondozó. Ez a nevelés áldozata.

c) Kifejlődés virágzásába szökentő. Ez az egész életen át kísérő szolgálat együttese.

2. A hasonlat második felelete így hangzik: népünknek égi Anyja: az Istenanya.

Az anya szeretete ragadta meg a magyar ember lelkét, midőn édesanyját keresett és talált – a menyek országában.

a) A Megváltó Anyja a mi megváltásunk részese. Ő a szülő anya! „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31-33).

b) Az anyai Szív szeretete – kiáradó az egész nemzetre. Példák: A Szűz Anya segítsége – történelmi tény: „annyi veszély után – él nemzet e hazán”... „Megfogyva bár, de törve nem!”...

Bef.: De hogyan ment ez végbe? Szeretettel fordult hozzá segítségért, hálás lélekkel köszönti anyai jószágát, és végül –örök kapcsolatban maradt a földi ember az ég Királynőjével.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: Az Istenanya lélek hasonlata

Ennek a beszédláncnak az legyen a vezető gondolata: **ilyen** jegyek mellett – a mi nemzetünk Patrónája: jövő életünk reménye.

1. beszéd: A gerezedet termő szőlőtőke

Bev.: A termőrügyek ereje a tőke.

1. Krisztus magáról mondja, hogy „Tőke”.

2. De Édesanyja is életet fakasztó „tőke”.

Bef.: Az Isten tervében – Szűz Anya a „Termést” hozó élettőke.

2. beszéd: Az illatozóan pompázó virág

Bev.: A Szent Szűz életéből sugárzó erők?

1. A tisztaság pompázója.

2. A tisztaság fakasztója.

3. A nemzet életgyökérzetének gondozója.

Bef.: **Így is** termést hozó „élettőke”...

3. beszéd: Az erények élvezetes gyümölcse

Bev.: Lélekkincseit hogyan értékesíti a Szent Szűz?

1. Tökéletesség birtoklója.

2. Így a tökéletes élet szorgalmazója.

a) Életminta...

b) Kegyelem közbenjárója...

Bef.: **Így** – a tökéletes isteni ember!

4. beszéd: A magasságok libanoni cédrusa

Bev.: A cédrusok értéke...

1. A földi élet pihenője.

2. Az örök élet gazdagítója.

Bef.: A lélek világának megnyugvása és boldogítója...

*

II. beszédlánc címe: „Transite ad me omnes”

(Sir. 24,26)

Ez a beszédlánc a Szent Szűzhöz törtetők csoportjait mutassa be!

1. beszéd: In persona

Bev.: Hív az Úr!

1. Jöjjön – minden ember!

2. Ott legyek én is, az utolsó ember!

Bef.: A Szent Szűz példájára menjen az ember!

2. beszéd: In familia

Bev.: A család is Isten gondolta életkeret.

1. A család is kopogtasson.

2. A nemzet egysége is sürgessen.

Bef.: A család és nemzet is Istent keressen!

3. beszéd: In communitate

Bev.: De **hódolatot** adjon az Istenhez térő.

1. De a „nemzet” is hódoljon.

2. Mert a „nemzet” is Isten gondolata.

Bef.: A nemzet egyeteme is Istent dicsőítsen!

4. beszéd: In tota familia Dei

Bev.: Isten családja –Istenatyát imádja.

1. A föld minden népe.

2. Az ég minden boldog lakója.

Bef.: Istenatyánál – sok boldogságot találjon.

*

III. beszédlánc címe: „Spiritus enim meus super mel et favum”

Ez a beszédlánc az isteni igék belső értelmét és léleksegítő jellegét értelmezi. Képletesen!

1. beszéd: Az „Édesanya” szeretetét veszitek

Bev.: Az anyai szeretet... Mi ez valójában?

1. Édes, mint a méz.

2. Csorduló, mint a lépesméz.

Bef.: Lélekanyai szeretet...

2. beszéd: Az Istenfia Anyjának kérő szavát halljátok

Bev.: Néma-e a minket látó égi Anya?

1. Értetek imádkozik.

2. Értetek fohászkodik.

Bef.: Segítő erő az imakönyv imája...

3. beszéd: Az isteni Gyermek kegyelmét nyeritek

Bev.: Az Isten a kegyelmi Forrás.

1. Szól az Édesanya.

Ő is fohászcodó.

2. És meghallgatja égi Fia.

Isten Fia – a kegyelmet adó.

Bef.: De az anyai Szív – az indítóan dolgozó.

4. beszéd: Az isteni Gyermekek szeretetét bírjátok

Bev.: Szűz Anyánk szeretete tevékeny?

1. Akit az Édesanya szeret.

2. Az bírja a fiúi szeretetet.

Bef.: A Szűz Anya szeretete –örök értékeket szerez.

*

IV. beszédlánc címe: A kimeríthetetlen forrás

Ez a beszédlánc az életutat járó ember örök forrásaira akar reáutalni.

1. beszéd: „Qui edunt...bibunt...esurient...”

(Sir. 24,29)

Bev.: Miből élünk?

1. A föld adja a táplálékot.

2. De továbbra is igényes a táplált.

Bef.: De így végül is megfogyatkozunk...

2. beszéd: „Qui audit me – non confundetur...”

(Sir. 24,30)

Bev.: Szól – a Szent Szűz.

1. Szavaim – Isten igéi.

2. Útmutatásom – Isten ösvényei.

Bef.: Milyen utat járjon a halló ember?

3. beszéd: „Qui operantur in me – non peccabunt...”

(Sir. 24,30)

Bev.: Erény ösvényeinek kipontozása...

1. Velem cselekszik az erényes.

2. Velem gazdagodik a dolgozó.

Bef.: Az erényes élet kidolgozása...

4. beszéd: „Qui elucidant me – vitam aeternam habebunt”

(Sir. 24,31)

Bev.: Fényemet kövesd! – Mi lesz az ilyen követővel?

1. A „földi mennyország” lakója leszen.

2. Az „örök élet” várományosa leszen.

Bef.: Örök életet nyersz, ha engem – égi Anyádat – követsz!

*

Beszédsorozatból fűzött láncolat címe: Vitis fructiferans

1. beszéd: **Vita divina**

2. beszéd: **„Az én virágaim”**
3. beszéd: **„Mater pulchrae dilectionis”**
4. beszéd: **„Mater timoris”**
5. beszéd: **„Mater agnitionis”**
6. beszéd: **„Mater sanctae spei”**
1. Reményeink egekig törnek...
 2. Forrásuk az égi Anya lelkéből fakad...
7. beszéd: **Fons gratiae**
1. Az isteni élethez kegyelmet igénylünk.
 2. Azért a kegyelmek Anyjához sietünk.
8. beszéd: **Fons veritatis**
1. „Ego sum veritas...”
 2. Per me apparet in mundo Veritae.
9. beszéd: **Fons virtutis**
1. Kegyelem az erények hömpölygő áramlata.
 2. Szűz Anyánk a kegyelem kiömlésztője.
10. beszéd: **„Transite ad me omnes...”**
1. A földi élet segítője vagyok.
 2. Az örök élet kikötője vagyok.
11. beszéd: **„Reficiens vitam nostram”**
1. Bajokban és szenvedésekben...
 2. Vágyakban és áhítókban...

* * *